N°. 689. 1855.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . » 5.50.

WOENSDAG 15 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Vervalsching van levensmiddelen.

De Commissie, die door het Lagerhuis in Engeland belast is met het voeren van eene enquête betrekkelijk de vervalsching der levensmiddelen, heeft nog slechts enkele zittingen gehouden, maar zij heeft reeds belangwekkende mededeelingen ontvangen, omtrent de zaak, die zij behandelt. Een groot aantal getuigen zijn gehoord; allen stemmen in de verklaring overeen, dat bedriegelijke vervalsching op de uitgebreidste schaal plaats vindt, en daar ieder hunner slechts spreekt van de gevallen, die speciaal ter zijner kennis zijn gekomen door den aard van zijne bezigheden of van zijne nasporingen, volgt daaruit een geheel van openbaringen, die inderdaad schrikverwekkend zijn.

Dr. HASSELL, een der eerste getuigen, heeft volgehouden, dat geen enkel der door hem ontleede voedingsmiddelen aan de vervalsching was ontkomen. De zelfstandigheden, die tot vervalsching worden gebruikt, zijn: tot stof gewrevene aarde, ijzerhoudende roodaarde, Venetiaansch rood, vermiljoen, Pruissisch blaauw, curcuma en andere afkeerwekkende, zoo niet vergiftige zelfstandigheden. Zekere artikelen als: arrowroot, mosterd, enz., zijn zoodanig vervalscht, dat men met moeite een korreltje van de zuivere zelfstandigheid zou kunnen vinden. De getuige verzekert, dat bijna overal de theebladen, die eenmaal gediend hebben, met eene gevaarlijke zelfstandigheid worden gekleurd, gedroogd en op nieuw als natuurlijke thee gekocht wordt. Het koper speelt eene groote rol in de bereiding van ingelegde vruchten. Men vindt zeer dikwijls in cayennepeper rood loodoxyde in genoegzame hoeveelheid, om het ligchaam in wanorde te brengen, wanneer men ze twee of drie malen per week gebruikt. De tabak bevat somtijds eene zoo groote hoeveelheid chromaatlood, dat de hersenen daardoor verstompen.

Door lord HAMILTON ondervraagd, antwoordde de getuige, dat de vervalschingen gewoonlijk door de groothandelaren plaats hebben, terwijl de kleinhandelaren op hunne beurt de voorwerpen op nieuw vervalschen. De president, de heer SCOLEFIELD, vroeg aan den heer HASSELL, ten aanzien van de vervalsching van zekere vruchtengelei, of deze, zoo als de etiquetten aanwezen, van chinaasappelen waren gemaakt? »O neen!« antwoordde de doctor, »ieder weet dat zij bijna altijd van knollen gemaakt wordt.«

De getuige moest verschillende vragen betrekkelijk de confituren en het gekleurde suikerwerk beantwoorden: hij hield vol, dat deze snoeperijen jaarlijks een aantal slagtoffers maken, vooral onder de kinderen, die er meer van eten. Het schijnt, dat er weinig verschil bestaat of men ze in kleine of wel in groote winkels koopt. Nu heeft er in Engeland een ontzettend verbruik van deze voorwerpen plaats, vooral sedert de prijs van de suiker verminderd is.

In de tweede zitting heeft de commissie onder anderen een Londensch scheikundige, den heer Mitchell, gehoord, die een belangrijk werk over deze aangelegenheid heeft geschreven. Hij heeft een tiental jaren geleden zijne analyses aangevangen en geene enkele door hem onderzochte zelfstandigheid werd zuiver bevonden. Het brood wordt verzwaard door aluin of althans met gekookte en fijn gemaakte aardappelen. Men heeft tot 90 à 100 greinen aluin in één vierponds brood gevonden. Eene hoeveelheid van 15 à 20 greinen is reeds zeer nadeelig. De aardappelen strekken om het gewigt van het brood met een twaalfde te vermeerderen, omdat zij zooveel water aannemen. Het meel bevat kalk en kalkachtig zwavelzuur. In bieren heeft hij ijzerhoudend zwavelzuur, aluin en keukenzout gevonden. De eerste zelfstandigheid vooral wordt dikwijls gebruikt, ofschoon zij stopt; kolijken en brakingen en somtijds zelfs algemeene vergiftiging veroorzaakt. De scherpte van de ale wordt weggenomen door gentiaan.

Dr. Thomson verklaarde, dat men in Engeland chemische producten vervaardigt en die naar Amerika verzendt, waarmede men daar het meel vervalscht. Gemalen koffij is zelden zuiver; chicorei is een van de meest onschuldige bijvoegingen. Men heeft een werktuig uitgevonden om [illegible] aan [illegible] de gedaante van een koffijboon te geven. De proefnemingen zijn uitmuntend geslaagd. De vervalschingen, die door de verkoopers van bonbons geschieden, zijn talloos. De peperment bevat bijna altijd 3½ pct. Parijzerkalk; somtijds evenwel vindt men er 20 pct. kalk in. Hetzelfde is het geval met alle andere soorten bonbons; deze vervalschte zelfstandigheden liggen als steenen in de maag.

Dezelfde getuige verklaarde nog, dat bijna alle saucijzen van *paardentongen* worden gemaakt en dit gedeelte van het dier is niet het eenige vleesch, dat verbruikt wordt.

Het is intusschen verschrikkelijk dat de geneesmiddelen evenzeer bedriegelijk vervalscht worden als de eetwaren. De drogisten en apothekers verkoopen purgeerkruid, dat tot 90 pct kruid bevat, eene zeer nadeelige zelfstandigheid, die de werking van het purgeerkruid tegengaat. Opium, rhabarbar en kwik zijn zelden zuiver.

Eene der vreemdsoortigste verklaringen was die van den heer P. Blackwell, een der hoofden van het huis Crosse en Blackwell, dat in geheel Europa bekend is voor de vervaardiging van ingelegde vruchten, groenten en visch en van gekruide sausen. De getuige verhaalde de middelen van vervalsching, die in zijn etablissement plaats hebben en hij doet opmerken, dat zulks alleen geschiedde, om aan den smaak van het publiek voldoening te geven. Nooit werd het oude spreekwoord, (de wereld wil bedrogen zijn), beter bevestigd.

Het publiek wil groene pickles en roode anchovis hebben, maar daar noch de pickles noch de anchovis die kleuren bezitten, wanneer zij ingelegd zijn, *moet* men ze die wel geven. De heer Blackwell zeide: »Wij kooken den azijn in groote koperen ketels en laten ze dan koud worden. Dit geschiedt tot drie malen toe, altijd in koperen ketels, zoodat de vloeistof eindelijk eene schoone groene kleur verkrijgt, ten gevolge van de werking van het metaal, waarmede het in aanraking is. Wij hebben dit zeer nadeelige middel willen opgeven, maar dadelijk hebben wij eene vermindering van het verbruik, vooral in het buitenland, bemerkt. Onze correspondenten schreven ons, dat zij niet gaarne zien, dat wij het kleuren staakten. In den laatsten tijd zelfs hebben wij nog medegedeeld, dat wij onze anchovis-sausen niet meer zouden kleuren; onze circulaire werd zeer slecht opgenomen. Meer dan eens stond ik verbaasd over de diep ingewortelde vooroordeelen van het publiek ten gunste van deze vervalschingen. Vroeger maakte ik makrelen gelei van groene en witte kleuren; nooit werd over de eerste soort geklaagd en echter kon men op het eerste gezigt zien, dat zij hare natuurlijke kleur niet had.«

Het schijnt inderdaad, dat de verbruiker van oordeel is, dat hoe groener de kleur is van eene ingelegde vrucht, zij des te meer hare oorspronkelijke zuiverheid heeft behouden. De wetenschap alléén kan in dit opzigt het vooroordeel van het volk bestrijden en eene hervorming in de hand werken.

Tot nu toe heeft de commissie zich slechts ter loops bezig gehouden met het ontwerpen van strafbepalingen tegen bedriegelijke vervalsching en met de maatregelen, die men tegen deze soort van vergiftiging van het publiek zou kunnen nemen. In hare laatste zitting heeft zij echter de vraag behandeld, hoeveel nadeel de vervalsching van voorwerpen van verbruik aan de schatkist toebrengt. In dit opzigt is geconstanteerd, dat de staat jaarlijks verliest 300.000 ponden sterling op de koffij, 550.000 op de suiker, 1900 op de cacao, 232,500 op de thee, 2250 op de specerijen, 9032 op de peper, 500 op de kaneel, 500 op de notenmuskaat, 22,917 op de tabak, 466,838 op de jenever, 357,500 op den wijn, 250,000 op andere sterke dranken, dat is te zamen jaarlijks een verlies van 2,194,200 ponden sterling, of meer dan 25 millioen guldens.

Reeds hadden wij de pen nedergelegd, om de beslissing der Algemeene Vergadering van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen af te wachten, die dezer dagen zal genomen worden ten aanzien van het hoogst gewigtig punt, dat onze aandacht en belangstelling in ruime mate opwekte, toen ons ter hand kwam een exemplaar van het *»Verslag en advies«*, dat in de laatst gehoudene vergadering van het departement *'s Hertogenbosch*, door den vice-Voorzitter, Mr. C. J. VAN HEUSDEN, is uitgebragt, en waarmede zich die Vergadering heeft vereenigd en ten gevolge waarvan is besloten een exemplaar aan ieder der overige departementen aan te bieden, ten einde daarvan zoodanig gebruik te maken als noodig en raadzaam geoordeeld zou worden.

Na de lezing van dat Verslag, waarvan wij gaarne den inhoud beknoptelijk mededeelden, zoo ons daartoe de plaats niet ontbrak, worden wij genoopt nog eene en andere opmerking te maken, die welligt op de beoordeeling van het geschilpunt niet zonder invloed zal blijven.

Zonder te treden in eene beoordeeling, of het Hoofdbestuur eerst *nu* en niet *vroeger* had behooren op te treden, om zijn gevoelen over de zoo bestredene wetsbepaling openlijk uit te spreken, en zelfs aannemende, dat de kieschheid verbood zich te mengen in een geschil, dat regtstreeks de Algemeene Vergadering van 1854 en de Commissie tot wetsherziening tot den strijd riep, is het ons nu evenwel zeer duidelijk voorgekomen, dat art. 128 der Wet in geenen deele eene *jaarlijksche herziening* veroorlooft, nog veel minder, nu het een *hoofdbeginsel* der wet betreft. Op dien grond is het niet twijfelachtig bij ons geworden, dat de intrekking van art. 4 nu zeker niet in overweging kan komen, maar wel ieder voorstel, hetwelk de behoorlijke uitvoering van dat artikel, zonder het daarin gelegde beginsel te schenden of te verkorten, moet verzekeren en gemakkelijk maken, ter sprake en in beraadslaging kan worden gebragt.

Wat ons meer bijzonder in het oog viel, was de overeenstemming van het gevoelen, door ons nu en vroeger ontwikkeld, met dat, hetwelk in het Verslag en advies wordt uitgedrukt; vooral op hetgeen betrekking heeft tot de op nieuw geopenbaarde geest van uitsluiting.

Men vindt in dit Verslag een geregeld overzigt van de pogingen, die er worden aangewend om dien geest meer en meer aan te wakkeren; ook in het werk gesteld door hen, die liefde en verdraagzaamheid steeds in hunne vanen voerden. Wij hebben er reeds op gewezen in ons No. 551, en men wordt er in dit Verslag op nieuw aan herinnerd. De toongevers van het kerkelijk protestantisme zijn ook in *dit* geval weder de aanvoerders van een legertje, dat reeds herhaaldelijk nederlagen ondervond in den strijd, waarin onverdraagzaamheid zich onder de leus van ijver voor haardsteden en altaren had gemengd, maar het onderspit moest delven. Hoogst opmerkelijk is het, dat die aanvoerders behooren tot den geestelijken stand, die geen tegenspraak duldt, en uit dien hoofde er steeds op uit is, om buiten hun kring te sluiten al wie zelfstandigheid genoeg bezit, om zich niet te buigen onder het juk van dominocratie. Wat wij in *dien* kring overal opmerken, het is ook hier weder openbaar.

Wie anders worden uit de kerkeraden geweerd dan die aan de dominé's onaangenaam zijn?

Wie anders genieten het meest van het herderlijk bezoek, dan die bekend staan voor de meest leeraarlievende leden der gemeenten?

Waar de predikanten niet het hoogste woord kunnen voeren, trekken zij zich terug, en wat zij niet regtstreeks vermogen, trachten zij bedektelijk en zijdelings te bewerken.

De meeste departementen ten platte lande staan onder de heerschappij van de predikanten, die er altijd het voorzitterschap bekleeden. Waar hun persoonlijken

invloed in de steden niet veel vermag, zijn het gewoonlijk de clericalen, die op hun aandrang handelen, waartoe behoren kerkeraadsleden, onderwijzers, en wat meer begrepen kan worden onder den breeden zoom van kerkbestuur en hiërarchie.

En openbaart zich dien invloed niet nu ook bij de behandeling en beoordeeling van dit geschilpunt?

De Nederlandsche Onderwijzers-vereeniging, de Godgeleerde gezelschappen en hunne verschillende organen zijn in de weer, om het uitsluitings-sijsteem door te zetten.

Geene Israëlieten, geen Katholijken en vervolgens geene Protestanten, dan die, niet *het* Christelijk beginsel, maar *hun* Christelijk beginsel huldigen, en zoo zou langzamerhand en ongemerkt ook de Maatschappij „tot Nut van 't Algemeen," naar den grondtoon van ons tegenwoordige April-protestantisme, worden het palladium der onverdraagzaamheid.

En waarom? Omdat vele predikanten in den tegenwoordigen tijd meer gewoon zijn af te breken, dan op te bouwen; omdat zij in den regel verkeeren in een dampkring, die hun ongeschikt maakt om op een waardige wijze *hun* Christendom tegen hunne bestrijders te verdedigen; omdat zij de bewustheid bezitten, dat niet alles Christelijk *is* wat zich met dien naam versiert, en menige vergadering of bijeenkomst, waar de predikant den boventoon voert, niet altijd en niet in den regel de kenmerken draagt van orde, bescheidenheid en goede trouw.

Uit dien hoofde is het behoud van art. 4 der wetten, zoo als het dáár ligt, ook wenschelijk, opdat de toetreding van een dissenter de zelfstandigheid der leden bevestige en de Maatschappij „tot Nut van 't Algemeen" meer en meer zij eene getrouwe kopij van de *algemeene* Maatschappij, waarin wij leven en waarin wij dagelijks behoefte gevoelen aan elkanders hulp, raad en voorlichting.

De *Delflandsche Courant* — een weekblad, dat sedert eenigen tijd verschijnt, en niet zonder verdienste geschreven wordt — bevat in hare laatste nommers eene reeks van artikelen over *„afschaffing „van belastingen",* waarin veel voorkomt, dat, naar onze meening, verdient meer algemeen bekend te worden. Het is uit dien hoofde, dat wij, bijv., aan het eerste dier reeks artikelen, het volgende gedeelte gaarne ontleenen, om aan onze lezers mede te deelen.

Wie kent niet het humoristisch dichtstukje van den grooten Bilderdijk, over den oorsprong der belastingen?. . . .

„Een Perzisch vorst ging ter jagt; er ontbrak zout om het wild gereed te maken, de hovelingen vragen een weinig zout. „De herhaalde jagtpartijen deden later bestuurders op het denk„beeld komen, om eene opbrengst van zout over alle burgers te „verdeelen; dan miste ieder *iets* en verkreeg men gemakkelijk „*veel*, zonder het op de jagt te moeten vragen."

De dichter eindigt met de woorden:

En 't is deze eerste *druppel* zout,
Die nog 't verderf des nazaats brouwt.

Dat de meeste belastingen verderfelijk zijn, werd vroeger betwist. Thans is ieder daarvan overtuigd, en spoedt zich de Hooge Regering het voorbeeld te geven; terwijl de gemeenteraden niet meer aarzelen dat spoor te volgen. Na de afschaffing van de landsbelasting op het *gemaal*, stelde Rotterdam de afschaffing voor van de gemeentebelasting op het *geslagt*. Ofschoon dit slechts een geringe proeve zij, verdient die poging reeds alle aanbeveling bij de andere gemeentebesturen. Mag er *ééne* enkele gemeente achterblijven? Neen; zoodra het land den burger van onbillijke lasten bevrijdt, mag geen gemeente zulke lasten in stand houden; want de evangelische waarschuwing: „wie heeft, dien zal gegeven worden, maar wie niet heeft [bezit], van dien zal genomen worden ook wat hij heeft [krijgt]; is, helaas! geheel bewaarheid.

Immers de *indirecte* belastingen sparen niemand. Van elke bete broods wordt eene schatting geheven. Zelfs de arme, die niets bezit dan hetgeen hij krijgt, moet ook een deel van het ontvangene of gebedelde afstaan. Zoo ook is de arbeid belast, en een deel van het karige loon, dat toereikende zou kunnen zijn om vrouw en kinderen van het strikt noodige te voorzien, wordt verslonden door de *indirecte* belastingen. Voegt men naast den ijverigen werkman iemand, die zonder te werken, van zijn vermogen een dergelijk gezin onderhoudt, dan wordt nog de onevenredigheid zonneklaar. De bemiddelde kan in grootere hoeveelheden koopen en van de gunstigste markten gebruik maken; en wint zoo een groot deel van de belastingen terug; hij kan zich ook de beste soorten der eetwaren verschaffen. De *indirecte* belastingen drukken dus eenzijdig op dat gedeelte der bevolking, dat niets bezit en door arbeid in zijn levensonderhoud moet voorzien. Is het nu eene onbetwisbare waarheid, dat al wat men kapitaal noemt door arbeid verkregen wordt, dan zal men moeten toestemmen, dat de verlamming van den arbeid, maatschappelijke verarming ten gevolge heeft. Is men ook overtuigd dat arbeid *kapitaal* vereischt, dan zal men niet aarzelen te erkennen, dat het gebruik van slecht of weinig voedsel ook gestadige vermindering van arbeid, en dus besnoeijing van kapitaal ten gevolge heeft. Men heeft dat reeds ingezien. Immers hield men het vroeger voor misdadig als in Frankrijk en Engeland de werklieden in massas verhooging van *loon* eischen; in de laatste tijden heeft men in Nederland hier en daar de loonen vrijwillig door werkbazen en heeren zien verhoogen. En welk een geestdrift onstaat er bij algemeene rampen om den natuurgenoot uit de ellende te redden! Wanneer er op *één* punt *eenigen* eensklaps van have en goed beroofd worden, is ieder gereed om in dien dringenden stoffelijken nood te voorzien, en het evenwigt der krachten en behoeften te herstellen. Maar, wanneer door de grootste der rampen, door de *indirecte* belastingen *allen* dagelijks verarmd, en naar een onvermijdelijken afgrond geleurd worden; wanneer de levensader der zamenleving, druppel voor druppel wordt uitgeput, zoodat de rijke minder zekerheid krijgt voor zijn onafhankelijk bestaan, naarmate de arbeid vermindert en alle bronnen van voortbrengende krachten opdroogen; wanneer uitgemergelde bevolkingen slechts een redding in landverhuizing of cholera zien, — dan nog vindt men leden van Gemeentebesturen en der Staten-Generaal, dan nog vindt men burgers, die blind genoeg zijn om de afschaffing van *indirecte* belastingen tegen te werken, en zoo doende zich zelven en anderen te benadeelen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De brieven en dagbladen van het Oosten door de *Sinaï* aangebragt zijn gister bekend geworden. Gelijk wij onderstelden, bevatten zij niets wat de telegraaf niet reeds mededeelde; althans, in het kort. Het eenigste feit, dat wij meenen hier te moeten vermelden, is de ophanden zijnde terugkomst van Omar-Pacha in de Krim.

De Ottomanische generalissime, die zich niet dan met ongeduld onderwerpt aan zijne gedwongen werkeloosheid in de valleijen van den Chersonesus, koesterde het verlangen om het Russische leger in Klein-Azie te gaan bestrijden; maar gelijk wij vermoedde, wanneer hij met zich konde medenemen de keur der troepen, welke onder zijne bevelen staan. Het Turksche ministerie heeft hem het tweede gedeelte van zijn verzoek niet willen toestaan en die weigering maakte het eerste gedeelte onuitvoerbaar. Omar-Pacha wilde liever van zijne plannen afzien dan het bevel te gaan voeren over het leger van Azie, waarvan de staat van desorganisatie zijn militairen roem zou kunnen bezwalken.

De telegraaf heeft reeds gemeld, dat men de voorstanders van hervormingen te Konstantinopel uit den Divan wilden doen verdwijnen alle ambtenaren en ministers, die sympathie gevoelen voor de oude overleveringen. Tot dus verre niets meer. Ongelukkig zijn de hervormingsgezinden onderling verdeeld. De vrienden van Reschid-Pacha zijn in voortdurenden oorlog met die van Mehemet-Ali-Pacha, schoonbroeder des Sultans, die de groot-vizier eenigen tijd geleden had doen verbannen, en wiens terugroeping uit zijne ballingschap den val van den eersten minister vergezelde.

De beide tegenstanders bezitten geene officiële magt; maar hunne aanhangers zetten hunnen wedstrijd voort. Men moet deze worstelingen zeer betreuren en zoo ook de kuiperijen, waartoe zij aanleiding geven.

Stellig en zeker heeft de aanval tegen Kars geen plaats gehad, en men schijnt zelfs uit een brief uit die stad, van den 14 Julij, aan het dagblad van Konstantinopel gerigt, op te maken, dat het garnizoen bewijzen geeft niet alleen van groot vertrouwen in zijne middelen van verdediging, maar ook in zijne voorraads-bronnen.

De beste verstandhouding heerscht tusschen de vreemde officieren, welke, in overeenstemming met de Ottomanische chefs, het garnizoen kommanderen; deze goede voorbeelden gaan voor de troepen en voor de bevolking niet verloren; zij herstellen den slechten dunk welke Kars, in dit opzigt had achter gelaten bij de officieren, die in het vorig jaar daarheen werden gezonden.

Gister meldden wij reeds, dat men in Koeningsbergen wil weten, dat de Russen te Sebastopol besloten hebben, voor het geval, dat zij gedwongen mogten worden terug te trekken eene brug te bouwen over de baai van Sebastopol, tusschen de forten Paul en Nicolaas, ten einde de gemeenschap van het Noordelijk en Zuidelijk gedeelte der vesting te verzeken. De bewoordingen van dit berigt, oorspronkelijk door den telegraaf medegedeeld, zijn zeer duidelijk: er bestaat geen de minste twijfel omtrent de ware beteekenis.

Sommige bladen hadden echter gesproken van het bouwen eener brug over de baai van Sebastopol, tusschen de forten St. Nicolaas, ten Noorden en het fort St. Michel ten Zuiden. Daarin was blijkbaar vergissing. Geene enkele kaart heeft ons tot dus verre het bestaan van een fort St. Michel doen kennen; bovendien het fort St. Nicolaas is niet ten Noorden gelegen; maar ten Zuiden van de baai, op het uiterste punt der stad eigenlijk gezegd, ter linkerzijde van de haven, waarvan het den ingang bestrijkt. Vóór dat fort bestaat geen ander, maar ter linkerzijde, aan den anderen kant der haven, verheft zich het fort St. Paul.

Een dergelijk middel van gemeenschap zou, zoo noodig, het fort St. Nicolaas en het fort St. Paul kunnen vereenigen. Het doel van deze constructie zou dan zijn om het garnizoen in staat te stellen zich in Sebastopol zelf te vestigen, nadat het nemen van den toren van Malakoff en van den Redan in handen der geallieerden had doen vallen het gedeelte der stad ter regter zijde van de haven, Karabelbinaia genaamd. Wij kennen niet genoegzaam de uiterlijke gedaante van het terrein om de deugdelijkheid dezer bewering te kunnen beoordeelen, en wij moeten dus meer omstandige inlichtingen afwachten alvorens eene bepaalde meening uit te spreken.

Wij moeten er bij voegen, dat de *Ost-Deutsch-Post* van zijn kant spreekt van de oprigting eener nieuwe scheepsbrug voor de dienst van het garnizoen van Sebastopol en die lezing is meer waarschijnlijk dan die uit Koenigsberg. Volgens het Oostenrijksch blad zouden de Russen die brug oprigten tusschen het fort St. Nicolaas en het fort St. Catharina, hetgeen eene regtstreeksche gemeenschap zoude daarstellen tusschen het zuidelijk en noordelijk gedeelte der stad, waar het geheele garnizoen lange dien weg zouden kunnen terugtrekken, zoo de geallieerden in het bezit geraakten van het zuidelijk gedeelte. Maar, volgens de *Ost-Deutsch-Post*, zou het hoofddoel der gemeenschap zijn, om in het zuidelijk gedeelte, gedurende den aanval slechts te behouden een aantal strijders, strict noodig voor de verdedigang en dat naar gelang van behoefte zou kunnen vermeerderd worden, teneinde tegelijker tijd slechts een kleine massa troepen aan het vuur der belegeraars bloot te stellen.

Uit Londen wordt dd. 13 Aug. gemeld;

De *Morning Post* meldt, dat geene groote operatie tegen Sweaborg zal worden ondernomen; men zal er slechts de buitenwerken vernielen.

Uit Sebastopol wordt gemeld, dat de belegeringswerken vorderen. Binnen den tijd van acht dagen zullen de geallieerden nogmaals storm loopen.

De prorogatie van het Engelsche Parlement heeft heden plaats.

De depêche, waarin dit berigt vervat is, zegt niet of de Koningin zich bij die plegtigheid zal doen vervangen, gelijk gezegd was, of dat zij haar in persooon zal presideren. Wij hellen wèl over tot deze tweede onderstelling, aangezien het vertrek der Koningin naar Parijs eerst twee dagen na de sluiting der zitting zal plaats hebben.

Eene depêche uit Weenen van Zaturdag den 10den aan de Fransche bladen gerigt, behelst, dat de *Moniteur* de beweringen van lord Grey logenstraft, volgens welke Oostenrijk ijverig deel genomen zou hebben aan de operatien, zoo de geallieerde mogendheden in zijne inzigten hadden gedeeld.

Wij weten niet of men door den *Moniteur* moet verstaan de *Wiener Zeitung*, officieel orgaan van het Weener kabinet. Maar in ieder geval schijnt deze depêche ons slechts op zeer onvolmaakte wijze den zin te reusumeren van het artikel in quaestie. Men moet den tekst zelven van dit artikel afwachten, om zich rekenschap te kunnen geven van zijne strekking en beteekenis.

Wij spraken gister over de ernstige botsing, welke dreigt uit te barsten tusschen Denemarken en de Vereenigde Staten, ter zake van de Sond-tollen. Sommige dagbladen hebben bevestigd, dat het Kabinet van Washington verklaard had, zich niet alleen niet aan deze belasting te willen onderwerpen, maar dat het ook eene nota gerigt had aan de verschillende mogendheden in deze quaestie betrokken, om hen uit te noodigen zijn voorbeeld te volgen. De Berlijnsche correspondent van de *Indépendance Belge*, maakt de juistheid van dit berigt verdacht en voegt er bij, dat, mogt zoodanige nota al bestaan, het zeer te betwijfelen zou zijn of Pruissen, voor zooverre die mogendheid betreft, er in zal toestemmen om aan die uitnoodiging te voldoen.

Eene telegraphische depêche uit Madrid van 11 Aug., meldt, dat de regering dien dag de allocutie van den Paus tot het consistorie gerigt ontvangen heeft. Daar de heer Parleco op het voorbeeld van den heer Franchi, Rome verlaat, zoo zendt de Spaansche regering den heer Canovas daarheen, die alleen met de correspondentie belast wordt, zonder met een officieel karakter bekleed te zijn.

DUITSCHE POST.

De diplomatische onderhandelingen tusschen de kabinetten van Pruissen en Oostenrijk sluimeren op dit oogenblik. Van alle kanten is men op den uitkijk. De aankomst en het tijdelijk verblijf te Berlijn van den heer Wildenbruck, onze vertegenwoordiger bij de Ottomanische Porte, schijnt geen staatkundig karakter te hebben; ofschoon zijne terugkeer naar Konstantinopel niets minder dan zeker is, en zelfs met zijne wenschen overeenkomt.

De nieuwe Spaansche minister, de ridder P. de Olivier, legt zijne bezoeken van receptie af.

— Het is, meenen wij, raadzaam niet dan onder het meeste voorbehoud aan te nemen de geruchten aangaande eene nota der Vereenigde Staten, waarvan men het bestaan beweerd had, waarbij de Europesche regeringen zouden worden uitgenoodigd om zich bij gemelde staten aan te sluiten, om de betaling van alle Sondtollen te weigeren. Wat Pruissen betreft, in weerwil van het regtstreeksch belang, dat het in deze zaak heeft, is het te betwijfelen, of het de uitnoodiging der Amerikaansche regering zal aannemen, zoo die uitnoodiging met der daad bestaat.

— Onder het aantal wetsontwerpen, waarmede de Raad van Staten zich zal hebben bezig te houden, behoort ook, naar men zegt, de gemeentewet, ter zake waarvan de partij der uiterste regterzijde stellige voorstellen denkt te formuleren in haar volgende kies-programma.

— Men leest in de *Vosser Zeitung:*

Men heeft aan het Kabinet van Weenen medegedeeld de instructiën aan den heer Thouvenel gegeven, en betrekking hebbende op het vierde waarborgspunt. De heer von Buol heeft die mededeeling ontvangen met levendige tevredenheid, en eene nota is reeds gerigt aan den heer von Hubner, waarbij hij belast wordt om graaf Walewski te verwittigen van de instructien aan den baron Koller gegeven.

— De *Köln. Zeit.* verzekert, dat de zittingen van de Pruissische Raad van State in de maand September een aanvang zullen nemen. De raad zal zich bezig houden met de ontwerpen, welke aan de Kamer moeten onderworpen worden bij de opening der volgende zitting.

— Bij decreet van den maarschalk Radetsky van 1 Aug., en een ander decreet van den Gouverneur van Venetie, van 4 Aug., worden de gemeenten gelast om de noodige maatregelen te nemen, opdat onmiddellijk overgegaan worde tot de benoeming van leden der hoofd-congregatien.

FRANSCHE POST.

Van eene wel-onderrigte zijde wordt gemeld, dat zeven candidaten zijn ter bevordering tot den rang van maarschalk. Zij zouden zijn de heeren Canrobert, Pelissier, Ornano, Rardon, Gueswiller, d'Hautpol en een officier-generaal der marine, die volgens alle waarschijnlijkheid de vice-admiraal Brunt is. Er zouden een, of twee onder deze namen zijn voor wie deze waardigheid niet alleen onverdiend, maar ook onverwacht is; men verwondert zich evenzeer over den generaal Schramm wiens naam dikwerf is aangewezen voor de waardigheid van maarschalk.

— Men spreekt bij voortduring zeer veel van de groote illiminatie van het park van Versaille, welke de overlevering der feesten ten tijde van Lodewijk XIV weder in

het leven zal roepen; het genot van al dat fraaije zal niet tot eenige enkele uitverkorenen beperkt blijven: het park zal voor het publiek toegankelijk zijn en alleen voor het bal in het binnenste der vertrekken zal natuurlijk eene schriftelijke uitnoodiging vereischt worden.

— Men zegt, dat de betrekkingen met Oostenrijk sedert kort niet veel geleden hebben: eene depêche van den heer Walewski aan het Weener kabinet, waarvan de *Wanderer* spreekt, zou zelfs niet bestaan; het schijnt ook dat de geschillen, welke met het hof van Napels gerezen waren, worden vereffend.

Daarentegen hebben de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de gealliëerde regeringen met Piemont en Spanje eenige, alhoewel zeer voorbijgaande donkere wolken doen ontstaan tusschen den Paus en de Fransche regering. Men verzekertzelfs dat de Paus zich te Parijs zou beklaagd hebben ter zake der bemoeijingen eener maatschappij (waarvan de oprigting in de dagbladen werd medegedeeld) bestemd om de geestelijke goederen aan te koopen, welke in Spanje in veiling komen ten gevolge der wet op de desamortisatie.

— Prins Wasa heeft Parijs verlaten, na bij den Keizer in een bijzonder gehoor te zijn ontvangen. De Russische gevangenen, welke Z. M. werden voorgesteld, zijn ontvangen op eene wijze, waarbij het voorbehoud, dat de omstandigheden voorschreven de welwillendheid niet uitsloot. Hun gesprek liep over het leven der belegerden te Sebastopol, en de gevangenen zouden te dezer zake gezegd hebben, dat in de eerste dagen van het beleg de regen van projectielen verwonderde en als een waarschuwing beschouwd werd; maar dat men eindigde met daaraan niet te denken en de voordurende kans van te sterven als eene soort van gewoonte te beschouwen.

De Russische gevangenen hebben het plan en relief van Sebastopol, dat op de Boulevard ten toon gesteld is, in oogenschouw genomen. Zij erkenden — op eenige uitzonderingen na — de juistheid der posities van de gealliëerden, welke overigens moeten gewijzigd zijn, sedert het plan gemaakt werd; maar welligt is het ten gevolge dier veranderingen, dat zij de voorstelling van het inwendig gedeelte der stad in datzelfde relief niet zeer getrouw vonden.

— Men verzekert, dat het gerucht omtrent het terugkeeren van generaal de Letang naar Weenen, van allen grond ontbloot is. De aanvankelijke aanleiding, welke aan de reis toegeschreven werd, heeft niet bestaan. Het gold, zeide men, een brief van de Keizerin-weduwe van Rusland aan de aartshertogin Sophie, moeder van den Keizer Frans Joseph, om een wensch te uiten en in zekeren zin eene tusschenkomst met gemeen overleg voor te stellen, ten voordeele der herstelling van den vrede. Onder den invloed van den eersten brief zou de Keizer van Oostenrijk een brief aan Keizer Napoleon geschreven hebben, en het zou het autographisch antwoord van dezen zijn, waarvan de generaal de Letang de te Weenen overbrenger was.

Wij behoeven niet te onderzoeken of de Keizerin-weduwe van Rusland correspondentie voert met de aartshertoginmoeder van den Keizer van Oostenrijk. Maar wat stellig en zeker is: zij heeft aan die prinses geen brief geschreven over staatkundige aangelegenheden: een brief, welke tot nieuwe vredesonderhandelingen zou hebben aanleiding gegeven, en waaromtrent Keizer Napoleon zich had te verklaren. Er was dus nooit sprake der zending van den generaal de Letang naar Weenen, als overbrenger van een antwoord des Keizers.

— De *Moniteur* bevat de wijze en het uur der receptiën van alle groote staatslichamen, welke ter gelegenheid van het geboortefeest van den Keizer zullen toegelaten worden om Hem hunne gelukwenschen aan te bieden.

Dit blad bevat evenzeer het programma der openbare vermakelijkheden, welke op dien dag zullen plaats hebben.

Binnenland.

's Gravenhage, 14 Augustus.

Z. M. heeft mr. M. Bakker, op zijn verzoek, eervol ontslagen als auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Sneek, en daartoe benoemd mr. P. Feenstra Kuiper.

Z. M. heeft de navolgende adelborsten voor de marine bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt met den eersten September aanstaande benoemd tot adelborsten der eerste klasse bij de Nederlandsche zeemagt, als:

J. F. van Kervel, J. H. Haakman, W. J. Adams, F. A. van Suchtelen, J. van Assen, A. Snoek, jhr. G. A. Tindal, L. C. Holtzapffel, C. J. M. Swaan, P. E. Tegelberg, J. Plantenga, H. E. Eysell, A. C. Raven, E. B. Bonn;

en is de adelborst voor den scheepsbouw bij die academie B. J. Tideman alhoede met dat tijdstip benoemd tot adspirant-ingenieur der marine en geplaatst bij 's Rijks werf te Amsterdam.

Z. M. heeft den luitenant ter zee 1ste klasse jhr. W. H. de Jonge, op zijn verzoek, met den laatsten dier maand, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen.

De graaf van Königsmarck, buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij het Nederl. Hof, is met zijne familie van eene buitenlandsche reis in deze residentie teruggekeerd.

De baron van Canitz, secretaris van legatie van Pruissen bij het Ned. Hof, is uit deze residentie naar Zweden vertrokken.

In deze residentie zijn aangekomen en aan het Hôtel de Bellevue afgestapt de heer Emile de Simard de Pitray, met familie, vergezeld van den ridder Rodolphe Hottingeur, komende van Parijs en reizende naar Duitschland.

Men vernoemt, dat de zaak van Jhr. M. Salvador en de heer S. Fongers thans voor het Prov. Geregtshof in Noordholland, zal worden behandeld op Maandag, 24 September e. k., des voormiddags ten half elf ure.

Dr. Capadose, te 's Hage, heeft dezer dagen doen uitgeven een authentiek afschrift van het arrest, waarbij de beruchte de Geest door het Hof van appel te Brussel tot vierjarige gevangenisstraf is veroordeeld, wegens door hem gepleegde bedriegelijke oplichting.

Uit dat stuk blijkt, dat de thans 36jarige de Geest, terwijl hij Roomsch priester was, zich, onder voorgeven van Vicaris te Antwerpen en te Willebringen te zijn, op verschillende tijden heeft doen uitgeven 1o. te Mechelen, verschillende stukken gemaakt zilver, ter waarde van 172 frcs; 2o. te Brussel, eene hoeveelheid wijn, ter waarde van 468 frcs; 3o. te Tirlemont, 500 frcs; 4o. te Leuven, verschillende lijfsbehoeften, ter waarde van 10 frcs; 5o. te Mechelen, stukken laken, ter waarde van 153 frcs.; 6o. te Brussel, een horologie met gouden ketting, ter waarde van 260 frcs; 7o. te Brussel, een horologie met gouden sleutel, ter waarde van 200 frcs; 8o. te Brussel, ondergoed en foulards, ter waarde van 46 frcs; 9o. te Brussel, een gouden tabaksdoos, ter waarde van 280 frcs; 10o. te Brussel, een zilveren vaas, ter waarde van 305 frcs; 11o. te Brussel, een gouden horologie, ter waarde van 340 frcs; 12o. te Brussel, eene tabaksdoos, ter waarde van 90 frcs; 13o. te Brussel, verschillende lijfsbehoeften, ter waarde van 137 frcs; 14o. te Brussel, een lap linnen, ter waarde van 160 frcs, een en ander met behulp van eenen kantoorbediende te Antwerpen, met wien hij bevorens was overeengekomen, om de goederen, die hij in België zou bekomen en tot welk einde hij in priesterlijk gewaad zich zou kleeden, om meer vertrouwen in te boezemen, in Holland te gaan verkoopen.

«Had hij (de Geest), zoo schrijft Dr. Capadose in 't woord, 't welk dat afschrift voorafgaat, «in ons land komende, in plaats van den wimpel zoo hoog te voeren, zich als een over zijne wandaad berouw hebbend en ootmoedig zondaar betoond, die nu uit de duisternis tot het wonderbaar licht van Gods Zoon met oprechte bekeering des harten was overgegaan, dan gewis had ik, ook kennis dragende van zijne antecedenten, hem de broederhand niet geweigerd en de vrijmacht van Gods genade ook in hem groot gemaakt; maar neen, hij kwam in ons land, niet alleen al het voorafgaande verzwijgende, maar zelfs roemende bij de uitgave van een reeks van getuigenissen, op zijn moreel karakter, ja openlijk in geschrifte getuigende, dat hij «*tot op het laatste oogenblik van zijn overgang als eerlijk en getrouw dienaar gediend heeft.*» En hoe was zijn gedrag, toen onverwacht, van welke zijde dan ook, een afschrift van een vonnis tegen hem het licht zag? Heeft hij toen althans schuld beleden en berouw getoond? Integendeel; hij heeft zich steeds als een zwaar belasterde aangesteld, die gebukt ging onder de listige en valsche beschuldiging zijner tegenstanders, openlijk van de spreekgestoelten en in gesprekken met anderen het uitgegeven vonnis als een valsch, een verzonnen stuk voorgesteld, ja zelfs met een verbazenden ophef duizenden guldens in dagbladen uitgeloofd aan wie hem de echtheid van dit zoogenaamd vonnis bewijzen kon. — Steeds in het stelsel der volharding, in die gedragslijn voortraande, zet hij zijne openbare redevoeringen voort, zoodat ik zelfs zie, dat hij nog weinige dagen geleden (den 19 Junij) «voor een talrijk publiek van verschillenden stand en beijdenis» (*Goudsch Kranijkscke* no. 49) zijne redevoering heeft gehouden, en daarenboven openlijk in de *Kerkelijke Courant* verklaard, dat mijn schrijven tegen hem uit gekrenkt gevoel ontstaat, daar hij zich niet had willen laten gebruiken om onze zienswijze en gevoelens te verbreiden, terwijl hij zelf wel bewust is, hoe hij zich steeds heeft opgedrongen bij het bestuur van de *Nederlandsche Evangelisch Protestantsche Vereeniging*, om als *Evangelist* geplaats te worden, hetgeen wij volstandig, geen volkomen vertrouwen in hem stellende van de hand gewezen hebben. Daar hij dus steeds voortgaat met eene niet gewone onbeschaamdheid zijn rol te spelen en blijkbaar nog bij sommigen ingang vindt, niettegenstaande de geloofwaardigste getuigenis tegen hem, heb ik mij verpligt geacht en de gelegenheid gezocht een authentiek afschrift van het uitgesproken arrest uit het archief van het geregtshof te Brussel te laten ligten.

Gisteren is te Amsterdam door den heer Burgemeester de zoogenaamde sluitsteen (of deksteen van den hoofdingang) gelegd van het in aanbouw zijnde gebouw der Vereeniging voor ziekenverpleging, op de Prinsegracht. Op het terrein, dat feestelijk versierd was, bevonden zich onder anderen commissien uit heeren regenten der beide gasthuizen, van de plaatselijke geneeskundige commissie en bestuurders der inrigting. De heer dr. P. J. Heije opende de plegtigheid met eene sierlijke toespraak; nadat de steen gelegd was, betuigde de heer Burgemeester in korte maar krachtige bewoordingen zijnen dank voor de hem opgedragen taak en zijne sympathie voor de inrigting. Dr. Heije besloot vervolgens deze plegtigheid met eene hartelijke dankbetuiging aan het Hoofd van het Gemeentebestuur voor de belangstelling, zoo nadrukkelijk aan den dag gelegd, en eenige toespraken tot de aanwezigen.

Eergisteren hield de WelEerw. Zeer Gel. heer A. A. Stuart, in het kerkgebouw der Remonstrantsch-Gereformeerde gemeente te Amsterdam, eene gedachtenisrede bij het overlijden van den hoogleeraar Abr. des Amorie van der Hoeven, naar aanleiding van Hand. XIII vs. 36 en wel deze woorden: «*als hij in zijnen tijd den raad Gods gediend had, is hij ontslapen.*» Z. WelEerw. doorliep in het kort den geheelen levensloop van den dierbaren afgestorvene, stond uitvoeriger stil bij zijne opvoeding en vorming tot de Evangelie-bediening, die hij 36 jaren had waargenomen, en herinnerde wat hij voor de broederschap en hare kweekschool in het algemeen en voor de Amsterdamsche Gemeente in het bijzonder was geweest. In het tweede deel wekte Zijn WelEerw. allen op tot dankbaarheid voor zijn bezit en stille berusting in zijn gemis, terwijl hij met een hartelijk woord tot de kweekelingen der broederschap, tot den kerkeraad en tot de gemeente zijne rede besloot.

De Provinciale Staten van Drenthe hebben in hunne laatste nu gesloten vergadering besloten, om aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een request in te dienen, waarbij de Kamer verzocht wordt eene parlementaire enquête, of parlementair onderzoek, in voege bedoeld bij art. 90 der Grondwet en nader geregeld bij de wet van 5 Aug. 1850 (*Staatsblad* no. 45), in te stellen omtrent de tol-quaestie op het Zwolsche Diep. Zij voeren in dat request aan, dat de werken aan het Zwolsche Diep alleen zijn ondernomen om Zwolle's zeehandel te bevorderen: en dat nu met tol ten onregte de kleine binnenschipperij wordt gedrukt, die die werken niet heeft verlangd, en om welke de werken niet zijn ondernomen. De Staten voeren aan, dat zij zich herhaaldelijk, maar te vergeefs, aan de Regering hebben gewend, en dat drie onpartijdige ingenieurs hebben aangeraden het toltarief naar den diepgang in te rigten, als wanneer de minder diepgaande, waarom het werk niet is ondernomen en die geene behoefte aan het werk hadden, konden worden vrijgelaten. Dit verzoek is zeer opmerkelijk, als men in aanmerking neemt het collegie, dat het verzoek doet in den kring zijner bevoegdheid, het collegie, waaraan het verzoek gedaan wordt, en het verzoek zelf. Een parlementair onderzoek toch is een zeer gewigtig deel van ons stellig staatsregt, dat nog slechts eens (omtrent den zout-accijns) in toepassing is gebragt, en dat niet genoeg op prijs kan worden gesteld. Met belangstelling ziet men de beraadslagingen daarover te gemoet.

(*Weekblad v. h. R.*)

De Koning van Conchinchina heeft een nieuw vervolgingsedict tegen de Christenen uitgevaardigd. De mandarijnen en mindere onderdanen, die Christen geworden zijn, zullen binnen een zekeren tijd het kruis moeten vertreden en hun geloof verzaken; zoo niet dan, dan wacht hen een zwaren straf. De Europeesche missionarissen de inlandsche priesters en de leerlingen der Europesche missionarissen zullen onthoofd en hunne ligchamen, na drie dagen tentoongesteld te zijn, in zee geworpen worden; de leerlingen der inlandsche priesters zal men naar verre eilanden verbannen. Er is eene som gelds uitgeloofd voor degenen, die deze Christenen zullen uitleveren. De kerken en huizen der Christenen zullen aan de vlammen worden prijs gegeven, en de zwaarste straffen zijn vastgesteld tegen de beambten, die de uitvoering van dit edict niet handhaven.

Uit Paramaribo wordt door den heer H. Roser het volgende aan de *Geneeskundige Courant* geschreven:

De ondergeteekende, Med. Chir. et Art. Obst. Doctor, gepromoveerd aan de Leijdsche Academie, geeft door deze kennis aan de Geneeskundige faculteiten in Nederland, dat, op voordragt van den Minister van kolonien, dd. 18 April jl. La. B. no. 8, bij 's Konings besluit van den 21 April ll. No. 60, *zonder afleggen van het gevorderde examen* (dus met dispensatie van de bestaande geneeskundige wetsbepalingen, en ook geheel in strijd met het in der tijd ingezonden Rapport van de alhier bestaande geneeskundige Commissie), aan zekeren A. F. Gravenbergh — een persoon, die noch lezen noch schrijven kan, en geene de minste geneeskundige opleiding heeft genoten, en die vroeger bij vonnis van het collegie van kleine zaken veroordeeld is geweest in eene boete van *f* 5000 en de kosten, ter zake hij zich had schuldig gemaakt aan het onbevoegd uitoefenen der geneeskunst — het regt en de magt is toegekend, om de heelkunde in deze Kolonie uit te oefenen.

Voorts veroorlooft zich de ondergeteekende aan den Minister van kolonien te vragen: of hij wel weet, dat een beelmeester in de Kolonie Suriname het regt heeft, om de inwendige praktijk uit te oefenen, en welk wapen de Min. dien ten gevolge aan voormelden persoon in handen heeft gegeven?

△ **Arnhem**, 13 Augustus. Heden werd te dezer stede de eerste jaarlijksche algemeene vergadering van heeren Boekhandelaars gehouden in het gebouw der maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, waar de belangen van den Nederlandschen boekhandel weder in het breede zijn behandeld. Daarna hebben de heeren leden deelgenomen aan een vooraf bepaald diné in het badhuis. *Het Zwijnshoofd*, waar gulle hartelijkheid voorzat, en menige op het feest toepasselijke toast werd ingesteld.

's Hertogenbosch, 13 Augustus. Mejw. Hélène Sherrington, de gunstig bekende zangeres, die wij in den afgeloopen winter het genoegen hadden, op eene der door de liedertafel *Oefening & Uitspanning* in de zaal der sociëteit Casino alhier gegeven concerten te hooren, is gelukkig aan een gevaar ontsnapt dat den dood van Mevr. de Schiplaken ten gevolge gehad heeft.

Mev. de baronnesse de Schiplaken van Brussel, die haar hôtel voor de uitgezochtste artisten open had en bijzonder gaarne diegene ondersteunde en aanmoedigde die hunne muzikale loopbaan beginnen, reed Maandag jl. vergezeld van den heer Lemmens, Organist, en van twee jonge dames, de eene hare gewone dischgenoote, de andere Mej. Hélène Sherrington, met haar rijtuig, naar den kant van Vilvoorden.

Te Cappellen hield men stil om de paarden te laten rusten, die onttoomd werden. De heer Lemmens en de koetsier gingen in de herberg waar zij aanhielden. Mej. Sherrington ging op den bok zitten. Het schijnt, dat door eene of andere harer bewegingen de paarden verschrikten die, zich vrij gevoelende, onmiddellijk in de rigting van het kanaal liepen, de hunne dollen loop Mevr. de Schiplaken en hare twee gezellinnen medenemende, die van angst en schrik

schreeuwden. Mej. Sherrington sprong van boven den bok af, de jufv. van gezelschap deed dit insgelijks; beide kregen slechts eenige kneuzingen door het vallen op den grond; Mevr. de Schiplaken, die haar voorbeeld wilden volgen, viel met het hoofd op den grond en bleef zonder taal of teeken liggen.

Onmiddellijk werd zij in een naburig huis gebragt, en geneeskundige hulp ingeroepen; de geneesheer verklaarde echter dat alle hoop om haar te redden verloren was; en inderdaad overleed zij 24 uren daarna aan de gevolgen van den val. Hare dood zal innig betreurd worden in den kring van hen die ze kenden.

Wat Mejufv. Sherrington betreft: wij hebben het genoegen te kunnen zeggen, dat, alhoewel zij gedurende verscheidene dagen, zoowel door hare wonden als door aandoening lijdende is, zij thans haar herstel geheel nabij is. (*N. B.*)

Ingezonden Stukken.

Honden-Belasting,

Artikel 240 der *Gemeentewet* luidt aldus:

„Tot dekking der plaatselijke uitgaven kunnen worden geheven:

„eene belasting op honden;

Dit voorschrift bij den eersten opslag zoo billijk, zoo doeltreffend, en in principe geprezen, verliest bij nadere beschouwing alle waarde als zoodanig omdat het eene belasting daarstelt, die zoowel inpopulair als onbillijk, ja zelfs, hetzij met bescheidenheid gezegd, met de Grondwet in strijd *schijnt* te zijn.

In de volgende beschouwingen zullen wij het trachten aan te toonen.

Wij zeiden dan, dat deze belasting onpopulair was, hatgeen o. i. geen betoog noodig heeft, als men let op de daartegen aangeheven kreeten, als men bekend is met de moeijelijkheden, welke de inning er van oplevert.

Als *onbillijk* is zij, voor zoover mij bekend is, nog niet beschouwd, en dit aan te toonen, zal ik beproeven.

Elke belasting toch, om goed te kunnen zijn, moet gelijkmatig verdeeld zijn, en algemeen drukken; zij mag nimmer de waarde van het te belasten voorwerp overtreffen, zij moet zoo min mogelijk de genegenheid der belastingschuldigen aanranden; want anders is zij doelloos, ontaardt in vexatien, en — wordt gehaat.

De belasting op de honden schijnt hare geboorte verschuldigd te zijn, aan de overgebleven indrukken van het vorige akelige sijsteem, waarbij ten grondslag lag *„quot capita „tot nummi.„*

Het is hier weder de arme, (1) die *alleen* gedrukt zal worden, wanneer de gemeente-besturen deze belasting in werking brengen; want het is geheel iets anders wanneer hij eene zekere som voor zijnen hond moet betalen, dan wanneer een niet-arme het doen moet, den eersten ontneemt het een gedeelte van zijne zuur verdiende penningen, de ander bemerkt het bijna niet.

Hier (in Utrecht) is een hond, die zonder dienst te verrigten gehouden wordt, met *f* 2,50 belast, terwijl op de publieke veilingen van honden, die *hun* kopgeld niet betaald hebben, men voor het tiende gedeelte er van en terwijl nog minder honden koopt, welke men fraai mag noemen: ik geloof, dat dit voldoende is, om aan te toonen, dat de belasting de waarde van het voorwerp gewoonlijk overtreft. Nu zijn er lieden, die beweren, dat deze belasting juist goed is, omdat zij philantropisch is, philantropisch, omdat zij den armen belet, dieren te voeden, terwijl hij zelfs dikwijls in zijne behoeften niet kan voorzien, maar dan vragen wij of het doel de middelen wettigt? Zulk eene philantrophie is o. i. misocynisme, en ontaardt in wreedheid, dooft liefde voor de dieren uit, en treft haar doel niet; wij verwijzen dezulken naar Engeland, het vaderland der philantrophen, en naar Frankrijk, waar men die dieren in bescherming neemt, en zelfs naar onze jagtwet art. 21 *b* waarbij het verboden is, de nesten van nachtegalen te verstoren.

Hunne redenering vervalt overigens van zelven, want zij dwingen den arme afstand te doen van een voorwerp, dat zeer dikwijls zelfs eenige troost is, het eenige schepsel veelal, waarvan hij getrouwheid en liefkozingen ontvangt, dat hem in al zijne tegenspoeden dezelfde liefde onveranderd blijft betoonen.

Zij stellen op het gevolg van armoede eene straf, die de Grondwet met zoovele woorden verbiedt. (2)

Aan den anderen kant wordt deze belasting geprezen, als zoude zij heilzaam werken, omdat zij een voorbehoedmiddel tegen dolheid zou aanbieden; wij gelooven het gaarne, en keuren haar dan ook goed; zelfs in verband met art. 147 al. 1. der *Grondwet* (3), maar dan ware het beter, als zoodanig, muilkorven in te voeren, en van het uitvloeisel van gemeld art. geen gebruik, althans volgens zulk eene interpretatie, te maken.

Ter verdediging voert men ook nog dit aan, dat de armsten gewoonlijk de meeste honden er op na houden, en dat daardoor de armen-verzorgers genoodzaakt zijn met de armen ook nog hunne honden te voeden, terwijl daardoor andere van de verzorging verstoken blijven; wat het eerste betreft, het is mogelijk, het laatste is stellig niet waar, en gesteld eens, dat het waar was, staat dan voor het eene bestuur art. 24 der *Armenwet* (4) *ongeschreven*, terwijl het andere het toepast?

Het ondoelmatige ligt ook nog in het weinig voortbrengende er van, want een gierigaard houdt geene honden; en zij, die hardnekkig weigeren de belasting er op te voldoen, komen wel eens voor op de *oninbare posten*; men kan ze ook zoo gestreng niet vervolgen, omdat onpopulariteit ten grondslag der belasting ligt; de Gemeente-Besturen moeten dikwijls ondervinden, dat er veel waarheid ligt in het spreekwoord, dat zegt: *„tegen den stroom op is het kwaad roeijen.„*

Utrecht 13 Augustus, 1855.

W. F. S.

[Wij plaatsen dit stuk op het daartoe dringende verzoek van een onzer geabboneerden, maar verklaren tevens, in het algemeen van het gevoelen des Schrijvers te verschillen. RED.]

(1) Wanneer wij van armen spreken, dan bedoelen wij dezulken daarmede, die niet bedeeld zijn; in het algemeen ambachtslieden en anderen, die door handen-arbeid hunnen kost winnen.

(2) Art. 155 der *Grondwet*:

„Op geene misdaad mag als straf gesteld worden de verbeurdverklaring der goederen, den schuldige toebehoorende.„

(3) Art. 147, al. 1, der *Grondwet*:

„Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet, dan ten algemeene nutte, en tegen voorafgaande schadeloosstelling.„

(4) Art. 24 der *Armenwet*:

„Aan het verleenen van onderstand mogen voorwaarden „worden verbonden, niet strijdig met de WET, de openbare „orde of de goede zeden.„

Varia.

Wij vinden in een werk, getiteld: *Notes on Sumatra*, een brief, gedagteekend Soerabaya (Java), door een Europeesch reiziger geschreven, waarin men belangwekkende bijzonderheden aantreft omtrent een togtje, dat hij in een gewonen sampan deed, die slechts door 5 koppen bemand was, door de vijf straten en eilandengroepen, die tusschen Sumatra en Borneo gelegen zijn; wij zullen daarvan een uittreksel mededeelen:

Ik roeide de straat van Singapora door langs het eiland Blukang Mati dat even belangwekkend is door de hevige koortsen, die den vreemdeling aantasten, die daar voor de eerste maal komt, als door de uitgebreide ananascultuur. Het geheele eiland is met deze boomen beplant, die slechts zeer weinig zorg vereischen. De cultuur bestaat bijna geheel daarin, dat men het hooge gras vernielt, dat de vrucht omringt voor dat zij rijp is en om de oude boomen te vellen en er nieuwe voor in de plaats te stellen. Men geeft de voorkeur aan de kleine takken of knoppen, die de vrucht onderaan omringen, boven die aan den wortel. Wanneer men de eerste vrucht heeft geplukt, laat men den wortel op nieuw vrucht dragen en na deze tweede oogst is de plantaadje gewoonlijk zoo vol van gras, dat het noodzakelijk wordt ze te vernietigen.

De vruchten van deze eilanden zijn zeer goedkoop, zij verkrijgen hunne grootste handelswaarde door de moeite die men neemt om ze te plukken, en naar het strand te vervoeren. Eenige jaren slechts geleden moest een ieder eene schuit vol vruchten mede nemen, op voorwaarde dat hij eene gelijke hoeveelheid voor den eigenaar plukte.

Men maakt te Singapore van de vezele die van de ananasbladen komen, voornamelijk vischnetten en lijnen.

Nadat ik eenige uren op dit kleine eiland had doorgebragt, begaf ik mij in het doolhof eilanden die op de zuidzijde van de straat van Singapora liggen. Op de meeste kaarten worden zij voorgesteld als slechts twee groote eilanden Battam en Bulang genaamd, maar zij bestaan in wezenlijkheid uit een duizendtal eilandjes, waartusschen de stroom met groote kracht en snelheid loopt, even als ook tusschen de rotsen en de zandbanken, die daar in alle rigtingen als gezaaid zijn; gelukkig liepen deze stroomen met ons mede, en wij legden meermalen 5 of 6 knoopen af, zonder zeilen of riemen te gebruiken.

Om ons deze te verschaffen, legden wij te Kasoo aan, een vlek van 4 huizen, die aan het strand gebouwd en met palmbladen bedekt zijn. Men kweekt er slechts eenige kokosboomen. De bewoners leven voornamelijk van de opbrengst van hunne vischvangst en van het vellen van hout voor de markt te Singapore. Zij gebruiken daartoe slechts het hout van een enkelen boom, de gewoonste soort van de Pebizobpora, door de Maleijers Kayu Bakau genaamd.

De moschus, die zich op deze eilanden in grooten getale ophouden, zijn van eene klein soort. De inboorlingen noemen zich palandok; zij vangen ze in knippen en wanneer zij een vrij groot aantal bijeen hebben, brengen zij ze in kleine kooijen ter markt te Singapore, zij deen eveneens ten opzigte van kleine papegaaijen met lange staarten, waarvan ik talrijke troepen tusschen de doode boomen zag springen, terwijl zij scherpe kreten deden hooren.

Niets overtreft de schoonheid van het vreemdsoortige landschap, dat men in deze belangwekkende eilandengroepen ziet. Nu eens had ik des daags tallooze eilanden; minstens honderd in getal, per groep, voor oogen; dan weder dreef de stroom ons tusschen zoo enge kanalen door, dat de boomen elkander boven de boot raakten. De rotsen behooren allen tot dezelfde formatie als die van het grootste gedeelte van het eiland Singapore. Zij bestaan uit leem, leemaarde en dikwijls zeer groote brokken kwartz, die door min of meer harde steenaderen doorsneden zijn. De leem en de leemaarde bevatten bijna altijd ijzer en somtijds in vrij groote mate. De geheele formatie wordt in elke rigting doorsneden door breede aderen, die somtijds celvormig en broos, maar meestal zeer hard, opeengepakt en zwaar zijn, eene zwartachtige roode kleur hebben en 70 à 80 pCt. ijzer houden, maar die waarschijnlijk te veel spaath bevatten om eenige waarde als erts te hebben. De lagen maken nu eens groote hoeken en loopen in verschillende rigtingen, dan weder slingerpaden. Onder deze eilanden zijn er zeer weinige, die meer dan 100 voeten hoog zijn; het strand is zeer schilderachtig, wanneer het rotsachtig is. De meeste zijn gevormd uit zand en gebroken koralen, maar men telt ook velen, die door zware en harde steenbrokken zijn gevormd en waarvan de lagen waarin zij opgesloten waren door de werking van het water zijn weggespoeld. Anderen zien er geheel groen uit; het zijn groepen boomen, die in het zeewater groeijen, zooals de bakau, de tameno en de tunga.

Men ziet overal koraalriffen, die door het heldere water zigtbaar zijn en alle kleuren van den regenboog vertoonen; zij leveren voedsel en eene schuilplaats op aan de visschen. De meeste dezer visschen, die zich daar ophouden, zijn voorzien van scherpe en talrijke tanden en men kan inderdaad zeggen, dat zij op de toppen van de koraalrots grazen. Overal waar ik aan land ging vond ik talrijke schelpen aan het strand, terwijl de lucht door talrijke vogels doorkliefd wordt, die op deze eenzame eilanden overvloedig voedsel en eene stille verblijfplaats vinden.

Deze geheele archipel is eene Hollandsche bezitting en is een deel van de residentie Raio, waarvan de kleine inlandsche hoofden onafhankelijk zijn.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Dingsdag 16 Aug. 7 ure.

Mme. et Mr. PINCHON, vaudeville en un acte; BRUNO le FILEUR, vaudeville en 2 actes; LA LANTERNE MAGIQUE, chansonnette; LA FILLE TERRIBLE, vaudeville en un acte.

Advertentien.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY, kunnen door *mannen* en *vrouwen* en op elken leeftijd gerustelijk genomen worden; derzelver werking is zacht maar bepaald en zeker. Daar zij in alle deelen des ligchaams doordringen, zoo dienen zij ter wegneming van alle ziekte, en bijzonderlijk voor lever- en maagkwalen, gal enz. Zij zuiveren volmaakt het ligchaam, en derzelver uitwerksels in gevallen van aandrang van het bloed naar het hoofd en borstkwalen kunnen niet genoeg worden gewaardeerd. Om kort te gaan, er zijn weinig ziekten en kwalen, die bij eenige volharding en het gebruik, aan derzelver weldadigen invloed kunnen weerstaan,

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05 *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij: J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissementen te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (910.)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM 13 Augustus 1855

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned.W.Schuld.	2½	63 13/16			
Dito Certificat. .	3	76½	*Hope* 1798/1816	5	103
Dito Dito . .	4	93 9/16 5/8	Dito 1828/1829	5	102 5/8
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1833	5	84½
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	78½
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	77½
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2½	51 13/16 7/8	Dito 1854 . . .	5	82¼
Frankrijk.			Inschr. Assig. .	6	
Obligatiën . . .	3		Certific. dito. .	6	
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1¼	18 11/16 3/4	Obligatien . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	37 13/16	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. °/m.	3	30 7/8			
Bew. Sp. Com.			Metalliek . . .	5	62½ 3/8
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74 1/16 3/8
Portugal.			Dito Nation. .	5	67½ 3/8
Londen nieuwe,	3	39 13/16	Dito 1847 . . .	2½	31 7/8 13/16
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	2½	31 7/8 13/16

Philad., Bank-act. 2½; Gren., te Lond. p. s. 100 2½ pct. 18½, 9/16; dito Uitg. 7; Ecuad. 3½, 5/16; Peru 4½ pct. 77; Londen. Consol 91, ⅛, overigens onveranderd.

Ook heden waren handel en variatie in geen der genoteerde fondsen van meldenswaardigen aard, de neiging was (met uitzondering in Holl. fondsen) flaauw.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.